

ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರ - ೦೪

ಭೋಜನರಸವಿಭಾಗ ಸಂಧಿ

ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರ ಗುರುಗಳ | ಕರುಣದಿಂದಾಪನಿತು ಪೇಳುವೆ |
ಪರಮ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಿದನಾದರದಿ ಕೇಳುವುದು ||

ವನಜಜಾಂಡದೊಳುಳ್ಳಖಿಳ ಚೇತನರು ಭುಂಜಿಪ ಚತುರವಿಧಭೋ |
ಜನಪದಾರ್ಥದಿ ಚತುರ ವಿಧ ರಸರೂಪ ತಾನಾಗಿ ||
ಮನಕೆ ಬಂದುದನುಂಡುಣಿಸಿ ಸಂಹನನಕುಪಚಯ ಕರಣಕಾನಂ |
ದನಿಮಿಷರಿಗಾತ್ಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ಸುಖನೀವಹರಿ || ||೦೪-೦೧||

ನೀಡದಂದಲಿಪ್ಪ ಲಿಂಗಕೆ | ಷೋಡಶಾತ್ಮಕ ರಸವಿಭಾಗವ |
ಮಾಡಿ ಷೋಡಶ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಉಪಚಯಗಳನೆ ಕೊಡುತ ||
ಕ್ರೋಡ ಎಪ್ಪತ್ತೇರಡು ಸಾವಿರ | ನಾಡಿಗತ ದೇವತೆಗಳೊಳಗಿ |
ದ್ದಾಡುತಾನಂದಾತ್ಮ ಚರಿಸುವ ಲೋಕದೊಳು ತಾನು || ||೦೪-೦೨||

ವಾರಿವಾಚ್ಯನು ವಾರಿಯೊಳಗಿ|ದ್ದಾರು ರಸವೆಂದೆನಿಸಿ ಮೂವ |
ತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷನಾಡಿಯೊಳು ತದ್ರೂಪ ||
ಧಾರಕನು ತಾನಾಗಿ ಸರ್ವಶರೀರಗಳಲಿ ಅಹಶ್ಚರಾತ್ರಿ ವಿ |
ಹಾರ ಮಾಳ್ವನು ಬೃಹತಿಯೇಂಬ ಸುನಾಮದಿಂ ಕರೆಸಿ || ||೦೪-೦೩||

ಆರು ರಸ ಸತ್ವಾದಿ ಭೇದದಿ | ಆರು ಮೂರಾಗಿಹವು ಸಾರಾ |
ಸಾರ ನೀತಾನೀತ ಖಂಡಾಖಂಡ ಚಿತ್ರ ಚುರ ||
ಈರಧಿಕ ಎಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ | ಮಾರಮಣನ ರಸಾಖ್ಯರೂಪ ಶ |
ರೀರದಲಿ ಭೋಜ್ಯ ಸುಪದಾರ್ಥದಿ ತಿಳಿದು ಭುಂಜಿಪುದು || ||೦೪-೦೪||

ಕ್ಷೀರಗತ ರಸರೂಪಗಳು ಮುನ್ನೂರು ಮೇಲೈವತ್ತುನಾಲಕು |
ಚಾರು ಘೃತಗತರೂಪಗಳು ಇಪ್ಪತ್ತರೊಂಭತ್ತು ||
ಸಾರ ಗುಡ ದೊಳಗೈದು ಸಾವಿರ | ನೂರವೊಂದು ಸುರೂಪ ದ್ವಿಸಹ |
ಸ್ವಾರೆಡು ಶತ ಪಂಚವಿಂಶತಿ ರೂಪ ಫಲಗಳಲಿ || ||೦೪-೦೫||

ವಿಶದ ಸ್ಥಿರ ತೀಕ್ಷ್ಣವು ನಿರಹರ|ರಸ ಗಳೊಳು ಮೂರೈದು ಸಾವಿರ |
ತ್ರಿಶತನವ ರೂಪಗಳ ಚಿಂತಿಸಿ ಭುಂಜಿಪುದು ವಿಷಯ ||
ಶ್ವಸನ ತತ್ಕ್ಷೇಶ ರೊಳಗಿದ್ದೀ|ಪೆಸರಿನಿಂದಲಿ ಕರೆಸುವನು ಧೇ |
ನಿಸಿದರೀ ಪರಿ ಮನಕೆ ಪೊಳೆವನು ಬಲ್ಲ ವಿಬುಧರಿಗೆ || ||೦೪-೦೬||

ಕಪಿಲ ನರಹರಿ ಭಾರ್ಗವತ್ರಯ | ವಪುಷನೇತ್ರದಿ ನಾಸಿಕಾಸ್ಥದಿ |
ಶಫರನಾಮಕ ಜಿಹ್ವೆಯಲಿ ದಂತದಲಿ ಹಂಸಾಖ್ಯ ||
ತ್ರಿಪದಿಪಾದ್ಯಹಯಾಸ್ಯ ವಾಚ್ಯದೊಳೆಪರಿಮಿತ ಸುಖಪೂರ್ಣ ಸಂತತ |
ಕೃಪಣರೊಳೆಗಿದ್ದವರವರ ರಸ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕೊಡುವ || 104-02 ||

ನಿರುಪಮಾನಂದಾತ್ಮ ಹರಿ ಸಂಕರುಷಣ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ರೂಪದಿ |
ಇರುತಿಹನು ಭೋಕ್ತೆಗಳೊಳೆಗೇ ತಚ್ಚಕ್ತಿದನು ಯೆನಿಸಿ ||
ಕರೆಸುವನು ನಾರಾಯಣನಿರುದ್ಧೇರಡುನಾಮದಿ ಭೋಜ್ಯವಸ್ತುಗೆ |
ನಿರುತ ತರ್ಪಕನಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಯನೀವ ಚೇತನಕೆ || 104-03 ||

ವಾಸುದೇವನು ಒಳಹೊರಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವ ನಭಸ್ಥನಾಗಿ ರ |
ಮಾಸಮೇತ ವಿಹಾರ ಮಾಳ್ವನು ಪಂಚರೂಪದಲಿ ||
ಆ ಸರೋರುಹಸಂಭವಾಭವವಾಸವಾದ್ಯಮರಾದಿಚೇತನ |
ರಾಶಿಯೊಳೆಗಿಹನೆಂದು ಅರಿತವನವನೆ ಕೋವಿದನು || 104-04 ||

ವಾಸುದೇವನು ಅನ್ನದೊಳು ನಾನಾ ಸುಭಕ್ತ್ಯದಿ ಸಂಕರುಷಣ ಕೃ |
ತೀಶ ಪರಮಾನ್ನದೊಳು ಘೃತದೊಳೆಗಿಪ್ಪನನಿರುದ್ಧ ||
ಆ ಸುಪರ್ಣಾಂಸಗನು ಸೂಪದಿವಾಸವಾನುಜ ಶಾಕದೊಳು ಮೂ |
ಲೇಶ ನಾರಾಯಣನು ಸರ್ವತ್ರದಲಿ ನೆಲೆಸಿಹನು || 104-05 ||

ಅಗಣಿತಾತ್ಮ ಸುಭೋಜನ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಓಳೆಗೆ ಅಖಂಡವಾದೊಂ |
ದಗಳೆನೊಳನಂತಾಂಶದಿಂದಲಿ ಖಂಡನೆಂದಿನಿಸಿ ||
ಜಗದಿ ಜೀವರ ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸುವಸ್ವಗತ ಭೇದವಿವರ್ಜಿತನ ಈ |
ರ್ಬಗೆಯ ರೂಪನರಿತು ಭುಂಜಿಸಿ ಅರ್ಪಿಸವನಡಿಗೇ || 104-06 ||

ಈ ಪರಿಯಲರಿತುಂಬ ನರ ನಿತ್ಯೋಪವಾಸಿ ನಿರಾಮಯನು ನಿ |
ಷ್ಣಾಪಿ ನಿತ್ಯ ಮಹತ್ಸುಯಜ್ಞಗಳಾಚರಿಸಿದವನು ||
ಪೊಪುದಿಪ್ಪುದು ಬಪ್ಪುದೇಲ್ಲ ರಮಾಪತಿಗಧಿಷ್ಠಾನವೆನ್ನು ಕೃ |
ಪಾಪಯೋನಿಧಿ ಮಾತನಾಲಿಸುತಿಹ ಜನನಿಯಂತೇ || 104-07 ||

ಆರೆರಡು ಸಾವಿರದ ಮೆಲಿನ್ನೂರ ಐವತ್ತೊಂದು ರೂಪದದಿ |
ಸಾರಭೋಕ್ತನಿರುದ್ಧದೇವನು ಅನ್ನಮಯನೇನಿಪ ||
ಮೂರೆರಡುವರೆಸಾವಿರದ ಮೇಲೆ ಮೂರಧಿಕ ನಾಲ್ವತ್ತು ರೂಪದಿ |
ತೋರುತಿಹ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಜಗದೊಳು ಪ್ರಾಣಮಯನಾಗಿ || 104-08 ||

ಎರಡು ಕೋಶದ ಒಳಹೊರಗೆ ಸಂಕರುಷಣೈದು ಸುಲಕ್ಷದರವ |
ತ್ತೆರಡುಸಾವಿರದೇಳಧಿಕ ಶತರೂಪಗಳ ಧರಿಸಿ ||
ಕರೆಸಿ ಕೊಂಬ ಮನೋಮಯನು ಎಂದರವಿದೂರನು ಈರೆಡು ಸಾ |
ವಿರದ ಮುನ್ನೂರಾದ ಮೆಲ್ಲಾಲ್ಕಧಿಕ ಎಪ್ಪತ್ತು || 104-94 ||

ರೂಪದಿಂ ವಿಜ್ಞಾನಮಯನೆಂಬೀ ಪೇಸರಿನಿಮ್ ವಾಸುದೇವನು |
ವ್ಯಾಪಿಸಿಹ ಮಹದಾದಿತತ್ತ್ವ ವ ತತ್ತ್ವತಿ ಗಳೊಳಗೆ ||
ಈ ಪುರುಷ ನಾಮಕನ ಶುಭಸ್ವೇದಾಪಳೆನಿಸಿ ರಮಾಂಬ ತಾ ಬ್ರ |
ಹ್ಯಾಪರೋಕ್ಷಿಗಳಾದವರ ಲಿಂಗಾಂಗ ಕೆಡಿಸುವಳು || 104-95 ||

ಐದುಸಾವಿರನೂರ ಇಷ್ಟತ್ತೈದು ನಾರಾಯಣನ ರೂಪವ |
ತಾ ಧರಿಸಿಕೊಂಡನುದಿನದಿ ಆನಂದಮಯ ನೆನಿಪ ||
ಐದು ಲಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಎಂಭತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ನಾಲ್ಕು ಶತಗಳ |
ಐದು ಕೋಶಾತ್ಮಕ ವಿರಿಂಚಾಂಡದೊಳು ತುಂಬಿಹನು || 104-96 ||

ನೂರವೊಂದು ಸುರೂಪದಿಂ ಶಾಂತೀರಮಣ ತಾನನ್ನನಿಪೈ |
ನೂರ ಮೇಲ್ಮೂರಧಿಕದಶ ಪ್ರಾಣಾಖ್ಯ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ||
ತೋರುತಿಹನೈವತ್ತು ಐದು ವಿಹಾರ ಮನದೊಳು ಸಂಕರುಷಣೈ |
ನೂರು ಚತುರಾಶೀತಿ ವಿಜ್ಞಾನಾತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಖ್ಯ || 104-97 ||

ಮೂರು ಸಾವಿರದರ್ಧಶತ ಮೇಲೀರಧಿಕ ರೂಪಗಳ ಧರಿಸಿ ಶ |
ರೀರದೊಳಗಾನಂದಮಯ ನಾರಾಯಣಾಹ್ವಯನು ||
ಈರೆರಡು ಸಾವಿರದ ಮೆಲ್ಮುನ್ನೂರ ಐದು ಸುರೂಪದಿಂದಲಿ |
ಭಾರತೀಶನೊಳಿಪ್ಪ ನವನೀತಸ್ಥ ಘೃತದಂತೆ || 104-98 ||

ಮೂರಧಿಕವತ್ತು ಪ್ರಾಣ ಶರೀರದೊಳಗೆನಿರುಧ್ಧನಿಷ್ಟೈ |
ನೂರು ಹನ್ನೊಂದಧಿಕಪಾನನೊಳಿಪ್ಪ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ||
ಮೂರನೇ ವ್ಯಾನೋದೊಳಗೈದರೆನೂರು ರೂಪದಿ ಸಂಕರುಷಣೈ |
ನೂರ ಮೂವತ್ತೈದುದಾನನೊಳಿಪ್ಪ ಮಾಯೇಶ || 104-99 ||

ಮೂಲ ನಾರಾಯಣನು ಐವತ್ತೇಳಧಿಕ ಐನೂರು ರೂಪವ |
ತಾಳಿ ಸರ್ವತ್ರದಿ ಸಮಾನನೊಳಿಪ್ಪ ಸರ್ವೇಶ ||
ಲೀಲೇಗೈವನು ಸಾವಿರದ ಮೆಲೀಳು ನೂರ್ಹನ್ನೊಂದು ರೂಪವ |
ತಾಳಿ ಪಂಚಪ್ರಾಣರೊಳು ಲೋಕಗಳ ಸಲಹುವನು || 104-100 ||

ತ್ರಿವತಿ ಸ್ವರೂಪಾತ್ಮಕನಿರುದ್ಧನು ಸದಾ ಯಜಮಾನನಾಗಿ |
 ದ್ವನಲ ಯಮ ಸೋಮಾದಿ ಪಿತೃದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ನ ||
 ನೆನಿಪನಾ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಸಂಕರುಷಣ ವಿಭಾಗವ ಮಾಡಿಕೊಂ |
 ದುಣಿಪ ನಿತ್ಯಾನಂದಭೋಜನದಾಯಿ ತುರ್ಯಾಹ್ವ || 104-90 ||

ಷಣ್ಣವತಿನಾಮಕನು ವಸು ಮುಕ್ತುಣ್ಣ ಭಾಸ್ಕರರೊಳಗೆ ನಿಂತು ಪ್ರ ||
 ಪನ್ನರನುದಿನ ನಿಷ್ಕಪಟ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯಲಿ ಮಾಳ್ವ ||
 ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮವ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕಾರುಣ್ಯ ಸಾಗರನಾ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ |
 ಗಣ್ಯ ಸುಖವಿತ್ತವರ ಪೊರೆವನು ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲಿ || 104-91 ||

ಸುತಪನೇಕೋತ್ತರಸುಪಂಚಾಶತವರಣ ಕರುಣದಿ ಚತುರ್ವಿಂ |
 ಶತಿಸುತತ್ವದಿ ಧಾತುಗಳೊಳಗಿಳಿದವಿರತನಿರುದ್ಧ ||
 ಜತನ ಮಾಳ್ವನು ಜಗದಿ ಜೀವಪ್ರತತಿಗಳ ಷಣ್ಣವತಿನಾಮಕ |
 ಚತುರಮೂರ್ತಿಗಳರ್ಚಿಸುವರದರಿಂದೆ ಬಲ್ಲವರು || 104-92 ||

ಅಂಬುಜಜಾಂಡೋದರನು ವಿಪಿನದಿಶಬರಿಯೆಂಜಲನುಂಡು ಗೋಕುಲ |
 ದಬಲೆಯರನೊಲಿಸಿದನು ಋಷಿಪತ್ನಿಯರು ಕೊಟ್ಟನ್ನ |
 ಸುಭುಜ ತಾ ಭುಂಜಿಸಿದ ಸ್ವರಮಣಕುಬುಜೆಗಂಧಕೆ ವಲಿದ ಮುನಿಗಣ |
 ವಿಬುಧಸೇವಿತ ಬಿಡುವನೇ ನಾವಿತ್ತ ಕರ್ಮಫಲ || 104-93 ||

ಗಣನೆಯಿಲ್ಲದ ಪರಮಸುಖ ಸದ್ಗುಣಗಣಂಗಳ ಲೇಶಲೇಶಕೆ |
 ಎಣೆಯೆನಿಸದು ರಮಾಬ್ಜ ಭವಶಕ್ರಾದಿಗಳ ಸುಖವು ||
 ಉಣುತುಣುತ ಮೈಮರೆದು ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣವೆನಲು ಕೈಕೊಂಬನರ್ಭಕ |
 ಜನನಿ ಭೋಜನ ಸಮಯದಲಿ ಕೈಯೋಡ್ಡುವಂದದಲಿ || 104-94 ||

ಜೀವಕೃತ ಕರ್ಮಗಳ ಬಿಡದೆ ರಮಾವರನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಫಲಗಳ |
 ನೀವನಧಿಕಾರಾನುಸಾರದಲವರಿಗನವರತ ||
 ಪಾವಕನು ಸರ್ವಸ್ವ ಭುಂಜಿಸಿತಾ ವಿಕಾರವನ್ನೆದನೊಮ್ಮೆಗು |
 ಪಾವನಕೆ ಪಾವನನಿಪ ಹರಿಯುಂಬುದೇನರಿದು || 104-95 ||

ಕಲುಷ ಜಿಹ್ವೆಗೆ ಸುಷ್ಕಭೋಜನ | ಜಲ ಮೋದಲು ವಿಷದೋರುವುದು ನಿ |
 ಷ್ಯಲುಷ ಜಿಹ್ವೆಗೆ ಸುರಸ ತೋರುವುದೆಲ್ಲ ಕಾಲದಲಿ ||
 ಸುಲಲಿತಾಂಗಗೆ ಸಕಲ ರಸ ಮಂಗಳವೆನಿಸಿತಿಹವನ್ನಮಯ ಕೈ |
 ಕೊಳದೆ ಬಿಡುವನೆ ಪೂತನಿಯ ವಿಷಮೋಲಿಯನುಂಡವನು || 104-96 ||

